

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

**TAHAP KEFAHAMAN PELAJAR
UiTM PUNCAK ALAM TENTANG
RIBA HUTANG**

**NURDIANA SYAZWANI BINTI
NORHADI**

Penulisan Akademik Dikemukakan Sebagai
Memenuhi Sebahagian Daripada Keperluan Untuk
Ijazah
Diploma Muamalat

Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS)

Julai 2018

AKUAN PENULIS

Saya mengaku bahawa kerja-kerja dalam tesis ini telah dijalankan mengikut peraturan Universiti Teknologi MARA. Ia adalah asal dan merupakan hasil kerja saya sendiri, melainkan dinyatakan sebaliknya atau mengakui sebagai kerja yang dirujuk. Tesis ini tidak dikemukakan kepada mana-mana institusi akademik atau institusi bukan akademik lain untuk sebarang ijazah atau kelayakan.

Saya dengan ini, mengakui bahawa saya telah dibekalkan dengan Peraturan dan Peraturan Akademik untuk Pasca Siswazah, Universiti Teknologi MARA, mengawal selia kajian dan penyelidikan saya.

Nama Pelajar	:	Nurdiana Syazwani binti Norhadi
No.ID Pelajar	:	2015562925
Program	:	Diploma Muamalat
Fakulti	:	Akademi Pengajian Islam Kontemporari
Tajuk Tesis	:	Tahap Kefahaman Pelajar Tentang Riba Hutang
Tandatangan Pelajar	:
Tarikh	:	Julai 2018

ABSTRAK

Islam merupakan agama yang menjaga kemaslahatan umat manusia dengan mensyariatkan undang-undang muamalat dalam kehidupan seharian. Namun, sehingga hari ini riba masih lagi diamalkan dalam pelbagai aktiviti, baik dalam aktiviti jual beli, hutang-piutang, mahupun dalam transaksi-transaksi yang lain. Dalam muamalat (ekonomi Islam), riba bukan sahaja dipandang sebagai sesuatu yang haram untuk dilakukan, malah riba juga merupakan satu perbuatan yang tidak bermoral bagi pelakunya. Pada waktu yang sama, aktiviti berhutang juga sudah menjadi sebahagian daripada budaya masyarakat moden hari ini. Islam tidak menggalakkan umatnya berhutang atau membuat pinjaman kewangan terutama sekali bagi tujuan yang melebihi keperluan asas kehidupan kerana agama yang mulia ini menyuruh umatnya menjalani kehidupan secara *wasatiyyah* atau bersederhana dan mengutamakan sikap *qana'ah*. Keinginan manusia terhadap kesenangan dunia sememangnya tiada batasan dan sempadan namun keinginan tersebut wajar diseimbangkan dengan keimanan serta penghayatan nilai-nilai murni yang digariskan oleh Islam. Oleh itu, kajian ini akan menjelaskan dengan lebih mendalam tentang konsep riba serta mengenalpasti tahap kefahaman pelajar tentang riba hutang. Kajian ini menggunakan pendekatan kualitatif dengan kaedah temubual. Hasil kajian menunjukkan bahawa pengharaman riba adalah selaras dengan *maqasid syariah* yang telah ditetapkan oleh Allah SWT melalui hukum syariat-Nya bagi menjana *maslahah* dan menjauhi keburukan kepada pengguna.

Kata Kunci: Riba, *Qard*, *Jahiliyah*, *Nasi'ah*, *Fadhl*, *Maqasid Syariah*, Pengharaman Riba

Islam is a religion that cares for the benefit of mankind by imposing a law on muamalat in everyday life. However, until today, usury is still practiced in a variety of activities, both in trading activities, debts, or in other transactions. In muamalat (Islamic economy), riba is not only seen as something illegal to do, but riba is also an immoral act for the perpetrator. At the same time, owing debts have also become part of the culture of modern society today. Islam does not encourage its people to owe or make financial loans especially for purposes that exceed the basic necessities of life because this noble religion orders its people to live a life of being wasatiyyah or moderate and prioritizing qana'ah's attitude. The human desire for the pleasure of the world has absolutely no boundaries but it is desirable to balance the faith and appreciation of the noble values set forth by Islam. Therefore, this study will explain more about the concept of riba as well as identify the level of student understanding of debt riba. This study uses a qualitative approach with interview methods. The findings of the study show that the ban of riba is in line with the syariah maqasid set by Allah SWT through its Shariah law to generate maslahah and avoid the disadvantages of the users.

Keywords: Riba, *Qard*, *Jahiliyah*, *Nasi'ah*, *Fadhl*, *Maqasid Syariah*, The Prohibition of Riba

ISI KANDUNGAN

	Muka Surat
AKUAN PENULIS	ii
ABSTRAK	iii
PENGHARGAAN	iv
ISI KANDUNGAN	v
SENARAI RAJAH	viii

BAB SATU: PENGENALAN	1
1.1 Pengenalan	2
1.2 Latar Belakang Kajian	4
1.2.1 Riba Akan Menghilangkan Redha Allah	4
1.2.2 Azab yang Pedih Terhadap Orang yang Makan Riba Secara Batil	5
1.2.3 Haram Orang Beriman Memakan Harta Riba Secara Berlebihan	6
1.2.4 Riba Diharamkan Secara Menyeluruh	6
1.3 Penyataan Masalah	7
1.4 Soalan Kajian	8
1.5 Objektif Kajian	8
1.6 Kepentingan Kajian	8
1.7 Skop Kajian	8
1.8 Justifikasi Kajian	9
1.9 Had dan Batas Kajian	9
1.10 Kaedah Kajian	9
1.10.1 Sumber Data	9
1.10.2 Pengumpulan Data	10
1.10.2.1 Kajian Perpustakaan	10
1.10.2.2 Temubual	10
1.10.2.3 Melayari Internet	11

1.10.3 Analisis Data	11
1.10.3.1 Analisis Kandungan	12
1.11 Sorotan Kajian	12
1.12 Kesimpulan	14
BAB DUA: SOROTAN KAJIAN	15
2.1 Pengenalan	16
2.2 Definisi Riba	16
2.3 Dalil-dalil Pengharaman Riba	19
2.3.1 Allah SWT Menghalalkan Jual Beli dan Mengharamkan Riba	19
2.3.2 Allah SWT Memusnahkan Riba dan Menyuburkan Sedekah	20
2.3.3 Ugutan Terhadap Pengamal Riba	20
2.3.4 Larangan Terhadap Riba	21
2.4 Jenis-jenis Riba	22
2.4.1 Riba al-Duyun	22
2.4.1.1 Riba Jahiliyah	22
2.4.1.2 Riba al-Qard	23
2.4.2 Riba al-Buyu'	23
2.4.2.1 Riba al-Nasi'ah	23
2.4.2.2 Riba al-Fadhl	24
2.5 Sejarah Riba	24
2.6 Kes yang Melibatkan Riba	26
2.6.1 Serah Wang Riba Kepada Baitulmal	26
2.6.2 Beli Kereta Secara Islam Tetapi Insurans Konvensional	27
2.6.3 Hukum Bekerja di Bank	28
2.7 Kesimpulan	29
BAB TIGA: KAEDAH KAJIAN	30
3.1 Pengenalan	31
3.2 Reka Bentuk Penyelidikan	31
3.3 Pensampelan; Reka Bentuk dan Prosedur	31
3.4 Kaedah Pengumpulan Data	32